

Секція 5

Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності

ОБЛІК І КЛАСИФІКАЦІЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ

Ілларіонова О.Ю.

Науковий керівник: Косяк А.П., к.е.н., доцент

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

На сучасному етапі бухгалтерський облік у бюджетних установах і організаціях зазнає реформації, тому в процесі виконання Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007 – 2015 роки було здійснено ряд заходів, які дали змогу створити інтегровану інформаційно-аналітичну систему управління державними фінансами. Метою Стратегії є удосконалення системи обліку в державному секторі з урахуванням вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, завданнями – є удосконалення методології й перехід на єдині методологічні засади бухгалтерського обліку та звітності, а також створення уніфікованого організаційного й інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку [1].

Облік у бюджетній сфері складається з бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів і бухгалтерського обліку бюджетних установ.

Зокрема, облік виконання державного та місцевих бюджетів ведеться органами Казначейства, а бухгалтерський облік виконання кошторисів бюджетних установ – розпорядниками бюджетних коштів. Так бухгалтерський облік в бюджетних установах ведеться за методом нарахування, за яким операції та події визнаються в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати коштів (або їх еквівалентів). Однією з основних складових, що забезпечує ефективне функціонування бюджетних установ є запаси, які відносяться до балансових рахунків класу 1 «Нефінансові активи».

Організація обліку запасів розкривається в Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 «Запаси», що є основним нормативно-правовим документом. Так, згідно до НП(С)БОДС 123 «Запаси», запаси – це активи, які:

– утримуються для подальшого продажу, безоплатного розподілу передачі за умов звичайної господарської діяльності;

– перебувають у процесі звичайної діяльності суб'єкта державного сектору для подальшого споживання;

– перебувають у формі сировини чи допоміжних матеріалів для використання у виробництві продукції, при виконанні робіт, наданні послуг або для досягнення поставленої мети та/або задоволення потреб суб'єкта державного сектору [2].

Отже, запаси визнаються активом, якщо вартість запасів можливо достовірно визначити, існує ймовірність отримання суб'єктом державного сектору майбутніх економічних вигід, пов'язаних з їх використанням, та/або вони мають потенціал корисності.

За дебетом рахунку відображаються надходження запасів з урахуванням витрат на їх придбання, зокрема суми ввізного мита, суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються суб'єкту державного сектору та ін., а за кредитом – відображаються вибуття запасів внаслідок продажу, безоплатної передачі, використання для створення інших активів або неможливості отримання суб'єктом державного сектору надалі економічних вигод від їх використання тощо.

Одним з найважливіших чинників для правильного обліку запасів є їх класифікація, яка визначається відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, який набрав чинності з 01.01.2017 р., табл. 1 [3].

Таблиця 1 – Класифікація виробничих запасів у державному секторі розпорядниками бюджетних коштів

Назва рахунку	Назва субрахунку
15 «Виробничі запаси»	- 1511 «Продукти харчування»;
151 «Виробничі запаси розпорядників бюджетних коштів»	- 1512 «Медикаменти та перев'язувальні матеріали»;
	- 1513 «Будівельні матеріали»;
	- 1514 «Пально-мастильні матеріали»;
	- 1515 «Запасні частини»;
	- 1516 «Тара»;
	- 1517 «Сировина і матеріали»;
	- 1518 «Інші виробничі запаси»

Слід зазначити, що за такою класифікацією в обліку виділяються однорідно-економічні групи (види) запасів, за їх призначенням, умовами зберігання, порядком обліку та контролем за їх ефективним використанням.

У міжнародній практиці облік запасів регулюється МСБО 2 «Запаси», де розкривається сутність запасів, їх оцінка, сфера застосування, визначення, собівартість, витрати на придбання і переробку, розкриття інформації у фінансових звітах, загальна балансова вартість та ін.

Таким чином, на цей час модернізація системи обліку в державному секторі потребує відкритості й прозорості інформації з питань бухгалтерського обліку у відповідності до міжнародних стандартів.

Література:

1. Про затвердження Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007 – 2015 роки, постанова Кабінету Міністрів України від 16.01.2007 р. № 34. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/34-2007-%D0%BF>.

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 «Запаси», затверджено Наказом Міністерства фінансів

України від 12.10.2010 р. № 1202 (із зм. і доп.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1019-10>.

3. Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі. Наказ МФУ від 29.12.2015 р. № 1219. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://buhgalter.com.ua/zakonodavstvo/buhgalterskiy-oblik/poryadok-zastosuvannya-planu-rahunkiv-buhgalterskogo-obliku-v>.

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ АСПЕКТІВ ДОКУМЕНТУВАННЯ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Коджі Сом Захарій Ернест

Науковий керівник: Ковальова Т.В., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

До бухгалтерської служби щоденно надходить велика кількість документів і, працюючи з ними, вона немає точного уявлення про обсяги документів, що підлягають обробці, їх характер, види, властивості, походження, а також про якість зафіксованої в них економічної інформації, темпи їх надходження, ступінь захисту; не відомі і не досліджені причини, які впливають на цей темп; немає достатніх даних про взаємний зв'язок документів між собою та питому вагу кожного окремого їх виду в кількісному співвідношенні.

Існування різних за змістом форм, повторення окремих показників в несхожих документах, багатоетапність процесу документообігу приводить до наявності значної кількості різних видів і форм документів.

Науковці у своїх дослідження виявили, що процесі документування ряд функцій обліку реалізуються недостатньо, в більшості бухгалтерій потік документів рухається самоплинно, без регулювання і необхідного поточного контролю.

Дефініції «документ», «документування», «документообіг» мають різне тлумачення, а сучасна українська наукова школа за останні роки так і не переглянула своїх поглядів щодо послідовності викладання документування в теорії бухгалтерського обліку.

Науковці разом із практиками по-різному ставляться до документування в системі обліку. Деякі науковці прирівнюють первинний облік та документацію, інші трактують його набагато ширше, розглядаючи його як окремий етап.

В нормативних актах, що регламентують організацію обліку також немає єдиного підходу щодо розуміння суті первинних документів, їх контролю та обробки. Форми документів побудовано без врахування нових класифікаційних ознак об'єктів обліку. Але, на сьогодні, при централізованому (аудиторському) обслуговуванні підприємств, по-новому ставиться питання про організацію документообігу. Однак в теорії це не знайшло відповідного відображення.